

Rupel.blad

oktober 2013

met
Wandelkatern
Walenhoek

natuurpunt

Rupelstreek & Aartselaar

Inhoudstafel

Vreemdgaan ...	2
Behaag..Natuurlijk 20/30	3
De torenvalk	5
Canadapopulieren kappen in het Niels Broek !	6
Natuurpunt Rupelstreek in actie...	7
Maai- en hooiweek in de Kelderijlei	9
Vogelkijkers spotten 86 vogelsoorten	10
RupelAartjes	11
Uitneembare wandelkatern Walenhoek	13
Cursus : Natuur voor groentjes	17
Natuurpuntkorting bij AS-Adventure	17
Trage Wegen in Aartselaar	18
De Nieuwe Wildernis	18
Natuur.kalender Rupelstreek	19
Natuur.kalender Aartselaar	22
Contactpersonen	26
Cursus Rivierkenner 2014	27
Te koop: Natuur.kalender 2014	27

Vreemdgaan levert "soms" verrassende ontdekkingen op!

Via het kerkuilproject zijn vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek vaste bezoekers van bijna alle kerken in de Zuid-Antwerpse regio, Klein-Brabant, Willebroek en de Rupelstreek.

In een "normaal kerkuilenjaar" starten we eind mei met de controle van de nestkasten. Als gevolg van de extreem lange winter, werd op vraag van de Kerkuilwerkgroep, de start van de controles een maand uitgesteld, zodat ook door vakantieplannen, dit jaar pas eind juli gestart werd met de eerste controles van de nestkasten.

Ongetwijfeld hebben we hierdoor enkele broedgevallen gemist en vonden we pas eind juli de eerste jonge kerkuilen in een nestkast, 3 prachtige jonge vogels, reeds goed in de pluimen en dus ongeveer 5 weken oud.

Merkwaardig was het verenkleed van deze vogels, met 1 witte en 2 donkere kerkuilen. In onze streken is de witte kerkuil (*Tyto alba alba*) het meest voorkomende type kerkuil. Meer noordelijk, in Nederland is er een mix van lichte en donkere kerkuilen (*Tyto alba guttata*).

Dezelfde soort, maar toch zien ze er een beetje anders uit. Bij de *guttata*'s is de hartvormige gezichtssluier rond de zwarte ogen roodbruin tot lichtbruin gekleurd. De vleugels zijn asgrijs met oranjebruin, overspikkeld met langwerpige, zwart-witte druppelvlekjes, die vanaf de bovenkop naar de vleugeldekveren steeds groter worden.

Tijdens ons bezoek aan kerkzolders zoeken we niet enkel naar kerkuil-

len, maar ook naar andere bewoners. Vleermuizen bijvoorbeeld, de kraamkolonie laatvliegers in de Nielse kerkzolder wordt sinds lang door ons gekoesterd. Donderdagavond 8 augustus werden ze geteld tijdens het uitvliegen, en daarbij liep de teller op tot 82 uitvliegende vleermuizen. Opnieuw een prachtresultaat voor de laatvliegers in de Nielse kerk.

Het koesteren van de laatvliegers houdt ook in, dat we jaarlijks de loopvloer van de kerkzolder opkuisen, daar ligt dan telkens een dikke laag vleermuizenstrontjes op. Gewapend met borstels, een brede schop, grote plastic zakken en mondmaskers werd deze klus geklaard.

Ondertussen zijn de Nielse laatvliegers weer vertrokken naar de winterkolonies, we kijken nu al uit naar hun terugkomst volgend jaar.

Op donderdag 8 augustus brachten we ook een bezoek aan de kerkzolder van het Klein-Brabantse Lippelo. Daar woont eveneens een kolonie vleermuizen. Eveneens laatvliegers, dachten we...

Specialisten van de Vleermuizenwerkgroep van Natuurpunt bekeken de foto's van de diertjes en het bleken echter geen laatvliegers te zijn, maar Ingekorven vleermuizen!

En daarmee hebben we de 7de kolonie Ingekorven vleermuizen van Vlaanderen ontdekt. Ingekorven vleermuizen zijn een heel erg bedreigde soort, die in Vlaanderen de noordgrens van hun areaal bereiken. In Nederland komt de soort enkel in Zuid-Limburg voor.

Erik

Foto voorpagina: Fons Van den heuvel

Foto Herfstgallen:

- grote groene gallen: gewone eikengalwesp of *Cynips quecusfolii*
- kleine roodbruine gallen: rode erwten-galwesp of *Cynips divisa*

- Foto linksonder: 2 donkere (*Tyto alba guttata*) en 1 witte (*Tyto alba alba*) jonge kerkuilen in nestkast
- Foto rechtsonder: kolonie Ingekorven vleermuizen kerk Lippelo

Foto's: Erik De Keersmaecker

Behaag..Natuurlijk 20/30

Precies 20 jaar geleden verschenen de eerste promo-artikels over de Behaagactie van Natuurpunt in de gemeentelijke info-krantjes van de Rupelgemeenten. Meteen daarna kwam de uitbreiding van de campagne naar enkele buurgemeenten er bijzonder snel, zodat er nu 20 jaar later, mooie promo-artikels over Behaag..Natuurlijk verschijnen in de info-krantjes van 30 gemeenten in het westelijk deel van de provincie Antwerpen.

Die uitbreiding kwam er als een soort vanzelfsprekendheid en zette zich dit jaar verder door, met voor het eerst ook de promotie van de actie in Duffel, Malle en Zoersel.

Trendbreuk min of meer geslaagd ?!

Reden voor de start van de actie in 1994, was het doorbreken van een trend. Een trend, waarbij het toen bijna vanzelfsprekend was, dat ieder Vlaams tuintje afgeboord werd door 2 rijen coniferen, met ertussen een strak gazonnetje. Bijna morsdode natuur, waarbij het nest van ieder merelpaartje onvermijdelijk geroofd werd door een ekster.

Hebben we in de voorbije 20 jaar met Behaag..Natuurlijk dan voor een trendbreuk gezorgd?

Waarschijnlijk wel, gaan rusten en terugkijken op 20 jaar Behaag..Natuurlijk is er echter niet bij.

Ook vandaag merken we nog steeds dat er coniferen worden aangeplant, op percelen waar een streekeigen en bij voorkeur autochtone haag of houtkant zeker meer op zijn plaats zou zijn.

We zullen dus nu en ook in de toekomst moeten blijven ijveren om streekeigen en autochtone hagen en houtkanten te promoten en aan te planten. Gelukkig hebben we de voorbije jaren bijzonder sterke medestanders gevonden, onder meer in de regionale landschappen, die sinds enkele jaren ook in onze regio actief zijn.

Opnieuw bijzonder ruim aanbod!

Net zoals de voorbije jaren ging er aan de opstart van Behaag..Natuurlijk heel wat voorbereidend werk vooraf, met vergaderingen van de werkgroep Behaag..Natuurlijk in Ekeren en Kontich.

In deze werkgroep zitten vertegenwoordigers van 13 Natuurpuntafdelingen, leden van de milieuraden, en medewerkers van milieu- en groendienst van 30 gemeenten uit de Antwerpse regio, Klein-Brabant, de Rupelstreek en Willebroek.

Tijdens het overleg in de werkgroep werden afspraken gemaakt over het aanbod, de samenstelling van de pakketten, de prijzen en de keuze van de

Honingbij op sleedoorn

boomkweker.

In Aartselaar, Boom, Hemiksem, Niel, Rumst en Schelle loopt Behaag..Natuurlijk op de klassieke manier. Momenteel wordt de campagne aangekondigd in de gemeentelijke infokrantjes en in sommige gemeenten zelfs al op de elektronische infoborden.

Het aanbod blijft dus ook deels klassiek, met de plantpakketten: houtkant, houtkant natte gronden, geschoren haag, doornhaag, bloesem- en bessenhaag, veldsdoornhaag, meidoornhaag, sneukelbosje, vogelbosje, taxushaag, haagbeukenhaag en beukenhaag. Even klassiek zijn de knotwilgpoot en de klimplanten: bosrank, wilde kamperfoelie en hop. De bomen van het jaar zijn winterlinde en lijsterbes.

Nieuw - bijenhotelletjes te koop!

Het gaat niet zo goed met de bijen. Honingbijen verdwijnen uit hun korven en ook de wilde bijen doen het zo mogelijk nog slechter. Hoog tijd voor acties!

Onbekend is zeker onbemind en dat gaat zeker op voor onze wilde bijen. Wist je trouwens dat er meer dan 350 soorten wilde bijen voorkomen in ons land?

Koop een bijenhotelletje tijdens Behaag..Natuurlijk en hang het, volgend jaar ergens eind februari, op een zonnige plaats op in je tuin, met de voorkant van het bijenhotelletje tussen het oosten en het zuiden gericht.

Zodra volgend jaar de lente over het land begint te stromen, gaan zich daar, van maart tot oktober boeiende taferelen afspelen. Met verhalen over verleiding en bedrog, metselaars en behangers, macho's en huisvrouwen...

Wist je trouwens dat wilde bijen niet steken? En dat ze solitair leven en elk een eigen nestje maken, en vooral dat ze bessenstruiken, fruitbomen en andere gewassen bestuiven?

Kortom, voor Natuurpunt en de partners die meewerken aan Behaag..Natuurlijk is dit een prima moment om nu ook bijenhotelletjes te koop aan te bieden.

Aanvankelijk dachten we eraan om de bijenhotelletjes aan te kopen in de Natuur.Winkel in Mechelen. Maar via een omwegje in Klein-Brabant, waar het Scheldeheldenproject de Bijenhotelroute werd gerealiseerd in samenwerking met de Steenschuit in Boom, kwamen we in contact met Den Atelier uit Niel.

Den Atelier is een arbeidszorgcentrum voor mensen, die omwille van een arbeidsbeperking, niet terecht kunnen in de gewone tewerkstelling. Verdeeld in groepjes werken een 40-tal mensen in Den Atelier. Den Atelier is een project van vzw Pegode: www.pegode.be

Het leek ons dan ook een schitterend idee, om bij de bouw van de bijenhotelletjes samen te werken met Den Atelier, zo steunen we via Behaag..Natuurlijk ook een sociaal-economisch project.

Voor de prijs hoeft je het ook niet te laten, voor 14,00 euro krijg je bij de bedeling van Behaag..Natuurlijk een kant-en-klaar bijenhotel!

Met uitzondering van de gemeente Boom, worden de bijenhotelletjes in de andere Rupelgemeenten en Aartselaar te koop aangeboden.

Tekst: Erik De Keersmaecker, Luk Smets

Foto's: Fons Van den heuvel, Erik De Keersmaecker

Bijenhotelletje – fabricage bijenhotelletjes in Den Atelier

Bestellen van plantpakketten, knotwilgpoten, klimplanten, bomen en bijenhotelletjes kan tot 25 oktober en de bedeling van het plantgoed is voorzien op vrijdag 29 november (Schelle) en zaterdag 30 november (Aartselaar, Boom, Hemiksem, Niel en Rumst).

Meer info over Behaag..Natuurlijk 20/30 vind je in de gemeentelijke infokrantjes, op de milieudienst van je gemeente en op de website: www.natuurpunt.be/behraag.

Of bij:

Natuurpunt Aartselaar: luk.smets@telenet.be

Natuurpunt Rupelstreek: erik.dk@skynet.be

De torenvalk, een specialist onder de roofvogels

Wanneer we in het open landschap van de Rupelstreek een roofvogel te zien krijgen, is er een grote kans dat het een torenvalk is.

Torenvalken zijn makkelijk vanop enige afstand te herkennen. Wie heeft nog geen middelgrote roofvogel, met een opvallend lange staart en lange spitse vleugels tegen een matige, soms hoge snelheid zien langs vliegen, dan plots halt houden en al biddend naar zijn prooi speuren. Bidden is een jachtmethode, waarbij torenvalken bijzonder snel met de vleugels slaan, waardoor de vogels als het ware in de lucht ter plaatse blijven hangen. De torenvalk spreidt hierbij vaak zijn staart en met wat geluk, zag je dan ook hoe de vogel zich verticaal op de grond stortte en dan met een muis tussen de klauwen wegvloog. Dit schouwspel is echt het leven zoals het is van onze torenvalk.

Soms zie je ze ook op een verlichtingspaal speuren naar hun prooi. Anders dan een buizerd, een echte opportunist, gaat de torenvalk als een ware specialist te werk. Wachten op een weipaal, zoals een buizerd tot er op goed geluk een kikker, muis of konijn langskomt is niks voor een torenvalk. De torenvalk is uitgerust met ogen, met een perfect ultraviolet zicht. En als we weten dat de urine van muizen, het voorkeurvoedsel van de torenvalk, dit UV licht uitstraalt, maakt dit het lokaliseren van een prooi heel wat makkelijker en ook gericht.

Hoe gaat dit dan in zijn werk? Wel, muizen kunnen hun urine niet ophouden en dus verliezen ze de hele tijd urine. Daarenboven gebruiken ze steeds dezelfde paden, waardoor deze paden doordrenkt zijn met urine. Deze urinesporen stralen een voor ons onzichtbaar ultraviolet licht uit. De torenvalk daarentegen ziet dit dus wel. Op die manier heeft hij een overzicht over heel het padenstelsel dat muizen gebruiken. Wanneer hij nu boven zo'n paadje gaat hangen is de kans groot dat er een muis passeert. Muizen, hoofdzakelijk woelmuizen, staan bovenaan op het menu. Tijdens het broedseizoen kan je soms ook resten van jonge vogels in hun nesten vinden.

De meeste torenvalknesten bevinden zich in speciaal daarvoor opgehangen nestkasten. Het is een bak van onge-

Biddende torenvalk

veer 50 cm breed, 30 cm diep en 30 cm hoog, met een vrij grote invliegopening: 50 cm x 15 cm. Ook in de Rupelstreek hebben we zo'n kasten opgehangen, in totaal zelfs 15. Het prachtige werk van enkele vrijwilligers van Natuurpunt. Zonder deze kasten zou een torenvalk nestelen in een oud ekster- of kraaiennest of zoals de naam verradt in een nis van een toren.

Aangezien er echter weinig geschikte torens in onze buurt zijn, zou het hoofdzakelijk in een kraaiennest of eksternest zijn, met meer predatie door diezelfde kraai of ekster tot gevolg.

De nestkasten hebben ook het voordeel dat we de vogels beter kunnen opvolgen. Indien mogelijk worden de juveniele vogels in de nestkasten geringd met een wetenschappelijke ring van het KBIN (Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen). Tijdens het ringen wordt onder meer het gewicht en de vleugellengte gemeten. Hieruit leidt men dan de start van de eileg af. Gemiddeld is de eileg tussen midden april en

Controle nestkast Reukens Aartselaar door Patrick

begin juni. Het aantal eieren varieert, maar gemiddeld vind je in een nest 5 eieren. Regelmatig krijgt men op het KBIN terugmeldingen, ook uit het buitenland, van bij ons geringde torenvalken.

Ook de populatietrend is perfect af te leiden uit de ringgegevens. Spijtig genoeg stellen we bij onze torenvalken een neerwaartse trend vast van ongeveer 3% per jaar. Mogelijk is een toename van de havik, een toppreda-

tor, hiervoor mede de oorzaak. Echter, de achteruitgang van geschikte biotopen zullen we als belangrijkste oorzaak mogen aannemen. Denk maar aan het Kinderbos, de groenstrook, die tussen de 2 baanvakken van de E19 werd aangeplant. Nestkasten vlakbij de E19 waren tot de aanplant van deze strook steeds bezet en sindsdien niet meer. Ondanks een achteruitgang van de soort hopen we volgend jaar terug onze koppeltjes

te mogen verwelkomen in onze nestkasten!

Mensen die het ringen van de torenvalken eens wensen bij te wonen kunnen steeds contact opnemen met:
patrick.vanherp@hotmail.com

Tekst: Patrick Van Herp

Foto's: Fons Van den heuvel, Kris Scheers

Canadapopulieren kappen in het Niels Broek !

In een groot gedeelte van het broekbos in het Niels Broek werden eertijds vele honderden Canadapopulieren aangeplant. Deze bomen werden toen aangeplant voor de houtopbrengst. Voor de natuur is een populierenbos echter heel wat minder aantrekkelijk dan een bos met inheemse boomsoorten. De grote bladeren van de populier verteren immers snel. Zo komen grote hoeveelheden stikstof in de bodem terecht. Van deze extra voedingsstoffen profiteren voornamelijk ruigtekruiden zoals grote brandnetel en bramen. Bovendien is een populierenbos met zijn kaarsrechte en eentonige stammen heel wat minder fraai dan een natuurlijk bos.

Tijdens dit voorjaar werd door vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek in overleg met Natuurpunt Beheer vzw gewerkt aan de voorbereiding van een project om het populierenbos in het Niels Broek geleidelijk aan om te vormen tot een meer natuurlijk, rivierbegeleidend bos. Deze bossen bestaan voornamelijk uit zwarte els, gewone es, hazelaar en zomereik en ze hebben een zeer uitbundige voorjaarsbloei. Vogels en dieren, waaronder spechten en reeën, zullen zeker profiteren van het nieuwe beheer.

De komende weken worden op 2 locaties in het Niels Broek Canadapopulieren gerooid. Enerzijds op een perceel, onderaan de Rupeldijk. Daar is al een stevige onderbegroeiing met voornamelijk gewone es aanwezig. Deze bomen zullen na het rooien van de populieren volop kunnen uitgroeien. Dode bomen blijven eveneens staan, net zoals enkele mooie en bijzonder dikke Canadapopulieren.

Langs de Broeklei worden

eveneens een aantal Canadapopulieren gerooid, deze bomen zijn erg stormgevoelig en ze bevatten veel dood hout in hun kruinen. Deze bomen vormen dus een gevaar voor wandelaars en fietsers.

Ondertussen kregen we een kapvergunning van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), de bevoegde dienst van de Vlaamse overheid, terwijl we van Waterwegen en Zeekanaal (WenZ), afdeling Zeeschelde, de nodige vergunningen kregen voor het tijdelijk berijden van de Rupeldijk door de aannemer. De gemeente Niel werd eveneens op de hoogte gebracht van dit project. Zo kunnen we, in overleg met de gemeente, tijdens de duur van de werken bepaalde delen van de Broeklei, met nadarschermen afsluiten voor wandelaars en fietsers.

Wanneer U dit artikel leest, heeft de aannemer wellicht reeds volop gewerkt aan het kappen van de Canadapopulieren of hij gaat er binnenkort mee starten. Achteraf komt er ongetwijfeld heel wat opruimwerk op ons af. Dikkere takken en delen van het hakhout kunnen opgehaald worden voor de houtkachel. Een deel van het hakhout gaan we laten verhakselen en het hakselhout willen we gebruiken om de belangrijkste modderstroken in het Bos N in Boom te verbeteren.

Om al het opruimwerk tot een goed

einde te brengen, hopen we eveneens op een samenwerking met plaatselijke scholen.

Na het kappen van de Canadapopulieren in de Broeklei en het perceel langs de Rupeldijk, en het opruimen van het hakhout, gaan die percelen er erg kaal uitzien tijdens de komende winter.

Tijdens de komende lente verwachten we door de intense lichtinval, daar echter een uitzonderlijke bloei van voorjaarsbloeiers.

We verontschuldigen ons ook voor gebeurlijke ongemakken tijdens de kap- en opruimwerken voor natuurliefhebbers en wandelaars, die het Niels Broek willen bezoeken.

Meer info over de kapwerken in het Niels Broek: natuur.rupel@skynet.be

Tekst/ foto's: Erik De Keersmaecker

Natuurpunt Rupelstreek in actie...

Met Stany op stap in het Niels Broek

Zaterdag 13 juli kon Stany Marechal 14 deelnemers verwelkomen voor zijn eerste gidsbeurt in het Niels Broek en volgens Eva Suls, die erbij was en ervan genoten heeft, vonden ze het allemaal geweldig goed en zijn de deelnemers allemaal zeer tevreden naar huis gegaan!

Dank aan Stany voor de prima voorbereiding en gidsbeurt!

Succes voor verenwandeling kasteel Ursel

De jaarlijkse verenwandeling blijft een zomerse topper in ons excursieaanbod. Dit jaar gingen we op woensdag 24 juli op bezoek in het bijzonder mooie gerestaureerde kasteel Ursel in Hingene.

Marleen Borms en Karel Verboven stonden ons op te wachten voor wat een prima gidsbeurt zou worden in en langs de talloze gangen en kamers van het kasteel. Vooral de kamers met het Chinese behang leken wel weggelopen uit een mooie sprookjesfilm.

Onze welgemeende dank aan de beide gidsen en tevens aan Koen De Vlieger-De Wilde, beheerder van kasteel Ursel voor deze mooie ervaring. Tevens proficiat aan de provincie Antwerpen, die de restauratie van dit kasteel tot een goed einde bracht.

Het avondeten daarna in eetcafé d' Oude Poort, met ook de eerste echte Zeeuwse mosselen op tafel, smaakte dubbel zo goed.

Trektellingen gestart op het Noordelijk eiland

Ger Flies, Wouter Van Assche en Kris De Keersmaecker zijn de vaste trektellers op het Noordelijk eiland. Het paviljoentje op de strekdam, met de maquette van het verdwenen Fort Sint-Margriet is een prima plaats om de vogeltrek te observeren. Men staat er aan de samenvloeiing van de Rupel en de Schelde, met een prachtig zicht op beide rivieren en de vogels die vanuit het noorden langs beide oevers komen aanvliegen.

Zondag 27 juli werd er voor het eerst geteld, en metéén werden er al enkele puike aantallen waargenomen, met 6 wespendienven, 1 boomvalk, 12 boerenzwaluw en 566 gierzwaluwen.

Tot ergens midden november wordt er regelmatig geteld op deze locatie, voornamelijk tijdens de weekends en op feestdagen.

Andere trektelposten in de omgeving zijn: Fort Bornem, Hobokense Polder en Rupelmonde. De voorbije weken werd er ook nog regelmatig geteld, de resultaten van dat trektellen kan je bekijken op de website: www.trektellen.nl – België – Noordelijk eiland

Mooie waarneming van kleine ijsvogelvlinder

Op zondag 4 augustus deed Bart De Keersmaecker een bijzonder mooie vlinderwaarneming op de Rupeldijk in Niel. De grote vlinderstruiken zijn er een eldorado voor vele dagvlinders en op een mooie zonnedag kan je er met gemak: dagpauwoog, distelvlinder, atalanta, kleine vos, gehakelde aurelia, bruin en bont zandoogje, oranje luzernevlinder, groot en klein koolwitje waarnemen.

Plots zag Bart er een heel ander soort vlinder voorbij flitsen. Een zwarte vlinder met een brede witte baan in de vleugels. De vlinder landde en werd herkend als kleine ijsvogelvlinder.

Omdat verwarring mogelijk is met zomerfase Landkaartje toch nog eens goed gekeken, maar inderdaad, het was een kleine ijsvogelvlinder.

Omdat Bart geen fototoestel bij had, om een foto te maken van deze zeldzame waarneming, ging hij maandag opnieuw ter plaatse. Het was nog steeds schitterend zomerweer. En de vlinder was gelukkig nog steeds ter plaatse. Deze keer met het fototoestel in aanslag, toen de kleine ijsvogelvlinder mooi poseerde op het blad van het groot hoefblad.

Start wandeling Niels Broek

Met verwondering en bewondering kijken aan de muren met Chinees behang

Trektelpost Noordelijk eiland

Kleine ijsvogelvlinder

Kleine bloempjes in de kleiputten lokken veel volk...

Veel volk voor de kleiputwandeling op zondag 4 augustus, of de zondag na Tomorrowland.

Marianne De Maeseneer toonde zich een prima gids, voor deze merkwaardige excursie, waarbij ook het ontoegankelijk terrein van de Steenfabriek Wienerberger bezocht werd.

Topattractie waren daar, naast de vele grote en kleine bloempjes, rugstreeppadden. Voor deze kleine paddensoort, vroeger alomtegenwoordig in de vele kleiafgravingen in de Rupelstreek, maar tegenwoordig toch al een zeldzaamheid, werden op het terrein van Wienerberger speciale poelen met een soepbordpatroon gegraven. Met succes en vele kleine dikkopjes van dit mooie padje.

Dank aan Wienerberger voor de realisatie van dit mooie project en aan Marianne voor de prima gidsbeurt.

Poelen voor rugstreeppadden terrein Wienerberger

Fietsen langs eendenkooien, vlasrootputten en bijenhôtels...

Prima fietsweer op woensdag 14 augustus voor 11 fietsers die deelnamen aan een aangename fietstocht door het prachtige landgoed van het Graafschap, langs de oevers van de Oude Schelde en de Schelde. Langs bijenhôtels, vlasrootputten en een bezoek aan de eeuwenoude eendenkooi in het Graafschap. En stops aan de Steenovens en de Cuyteghemhoeve in Sint-Amands, een herstelde vlasrootput in Oppuurs en de Sint-Pietersburcht in Puurs.

Terug in Schelle, na een leuke fietstocht langs bijenhôtels, vlasrootputten en een eendenkooi...

Formidabele belangstelling voor Nacht van de vleermuis in Boom

Ongeveer 60 mensen, waaronder bijzonder veel kinderen, waarvan sommigen zelfs als bijna echte vleermuizen verkleed waren, waren op zaterdag 24 augustus present voor de Nacht van de Vleermuis in het Ecohuis in Boom. En het hadden er zelfs nog veel meer kunnen zijn. Ruim 2 weken vooraf waren de 50 plaatsen in het Boomse Ecohuis volgeboekt. De dagen daarna en zelfs tot enkele uren voor de start van de Nacht van de Vleermuis pulde onze mailbox uit met e-mails en stond onze telefoon bijna roodgloeiend van mensen, die er ook graag wilden bijzijn.

De intense promotiecampagne op de radio, televisie, in kranten en 6000 flyers in Boomse brievenbussen, rondgedragen door 13 Natuurpunt-vrijwilligers hadden hun effect duidelijk niet gemist. De vleermuizen waren eveneens op de afspraak. Talrijk waren de dwergvleermuizen, die vlogen ons soms bijna om de oren en ook de watervleermuizen waren present. Samengevat, een meer dan geslaagde Nacht van de Vleermuis in Boom. Stip nu reeds zaterdagavond 30 augustus 2014 in je agenda aan, voor de volgende Nacht van de Vleermuis!

Vleermuis kinderen tijdens de Nacht van de Vleermuis in Boom

Cursus vleermuizen draait op hoge tonen!

Met 11 deelnemers en een weekje vertraging ging woensdag 28 augustus de cursus van start in de Paardenstal. Joeri Cortens, medewerker van Natuurpunt Educatie en ook bekend van zijn natuurpraatje bij de Madammen op Radio 2, stond borg voor een bijzonder aangename avond.

De eerste vleermuizenstap, naar het park Ursel en de kerk van Hingene was meteen een voltreffer, met het kijken naar ruim 140 uitvliegende baardvleermuizen aan de kerk en naar jagende water- en dwergvleermuizen in het park van het kasteel.

Ondertussen is ook de tweede vleermuizenstap reeds achter de rug. Met een bezoek aan de ijskelder in het hof ten Eiken in Rumst en een vleermuizenexcursie in het park.

Blijkt dat ook het hof ten Eiken een toplocatie is voor vleermuizen. Dwergvleermuizen, waaronder ook ruige dwergvleermuizen, watervleermuizen, laatvliegers en mogelijk ook baardvleermuizen en franjestaarten konden we in een lichtstraal vangen.

Info-avond cursus vleermuizen in de Paardenstal

Maaien in het Niels Broek

Het jaarlijkse maaibeheer in het Niels Broek is een bijzonder arbeidsintensief karwei, gelukkig kunnen we daarvoor telkens rekenen op de medewer-

kers en materiaal van de terreinploeg van Natuurpunt uit Mechelen. Voor het maaien en afvoeren van het maaisel van het weiland langs de Broeklei, de natte weilanden in het Niels Broek, honderden meters bermen en grachten langs de Broeklei en een weiland met ruigtenkruiden tegen de Korte Ameldijk.

Met aangepaste tractoren, met een maaibalk en een speciaal systeem om het maaisel op te ruimen. Met daarenboven de dagenlange inzet van 5, soms 6 medewerkers van Natuurpunt Beheer.

Foto's: Fons Van den heuvel, Francis Mertens, Erik De Keersmaecker, Bart De Keersmaecker, Stany Marichal

Maaien in het Niels Broek

Maai- en hooiweek in de Kelderijlei

Het klinkt een beetje als een bezinningsweek, en dat was het ook een beetje voor mij. Eerst afgesproken met Erik, op donderdag 4 juli om 18u beginnen met maaien. Maar na een drie kwartier vielen we al serieus in panne met onze maaibalk. Inderhaast bijgeroepen technische hulp van Thomas en Dirk bracht geen oplossing.

Na de volgende dag, met heel wat over en weer gebel, brachten onze vrienden/collega's van Natuurpunt Hobokense Polder de oplossing: op zaterdag 6 juli om mocht ik met onze Thomas hun maaibalk voor een dag lenen. Erik was zich ondertussen al volop aan het voorbereiden op een reisje naar Spanje. Een dikke dank u wel aan Danny Jonckheere, overigens !

Rond 9u was onze Thomas al goed aan het maaien, hij kreeg warempel al heimwee naar zijn terreinwerk-tijd bij Natuurpunt in Mechelen. Na de middag kreeg ik versterking van Dirk en rond 15u was het hele gebiedje gemaaid en de maaibalk helemaal gekuist.

Toch wel een behoorlijk zware klus, als het gras al ongeveer op manshoogte staat. Die hulp van Dirk en Thomas was overigens meer dan welkom, want ikzelf ben nog volop aan het herstellen van een hardnekkige armbreuk.

Vanaf maandag 6 juli begon dan het hooikeren: nog lekker ambachtelijk met hoorijf en gaffel en in een heus tweeploegenstelsel. Om 13u30 en 19u30 kreeg ik elke dag versterking van een 4

à 6 Velt- en Natuurpunt-vrijwilligers. En mede dankzij het prachtige weer was het hooi persklaar op woensdagnamiddag 10 juli, zodat de loonwerker amper een half uurtje nodig had om 71 pakjes kruidig hooi te persen.

Ondanks het warme weer viel het hooien voor iedereen best mee, ik had dan ook voor voldoende frisse dranken gezorgd.

Was voor mij bovendien een aardige afslankingskuur: ondanks het regelmatige drinken was ik na drie dagen hooien 1,5 kg lichter geworden of exact 2,4 % van mijn lichaamsgewicht.

Met veel dank aan Erik, Thomas, Dirk, Mia, Jos Laevaert, Jos Van Geyt, Pierre, Stefan, Ilse en Jurgen voor de hulp in die week !

Tekst en foto's: Francis Mertens

Vogelkijkers spotten 86 vogelsoorten tijdens 2de Vogelkijkmarathon

Zaterdag 4 mei gingen een 20-tal vogelkijkers van Natuurpunt Rupelstreek, van 6u30 's morgens tot 21u45 's avonds op stap voor een heuse vogelkijkmarathon. De vogelkijkers, die deel namen aan de 2de editie van de Vogelkijkmarathon, nemen allen deel aan de cursus: Vogels kijken 2013. Een langlopende vogelkijkcursus, die ingericht wordt door Natuurpunt Rupelstreek, ism Natuurpunt Educatie vzw en de gemeente Boom.

Tijdens de 2de Vogelkijkmarathon werden 4 van de beste vogelkijkgebieden in de regio bezocht. Om 6u30 werd gestart met een excursie door Walenhoek in Niel, tijdens deze excursie werden 33 verschillende vogelsoorten waargenomen. Na het ontbijt trok de groep vogelkijkers naar het Noordelijk eiland in Wintam. Dankzij de veerboot Schelle/Wintam is het Noordelijk eiland erg gemakkelijk te bereiken vanuit de Rupelstreek. Op het Noordelijk eiland werden 66 verschillende vogelsoorten gespot.

Vogels kijken op het Noordelijk eiland

Na de picknick trokken de vogelkijkers naar het toekomstig overstromingsgebied Kruikeke/Bazel/Rupelmonde. Een gebied dat met de veerboot Hemiksem/Bazel eveneens gemakkelijk te bereiken is vanuit de Rupelstreek. Samen met het Noordelijk eiland is dit gebied nu al één van de toplocaties voor vogels en dus ook voor vogelkijkers.

In totaal werden in het toekomstig overstromingsgebied 70 verschillende vogelsoorten geteld. Na een gezamenlijk avondmaal trok de groep naar het Blaasveld Broek voor een avondexcursie. Om 21u45 werd deze excursie afgesloten, voor het Blaasveld Broek stond de teller dan

Kijken naar een grijze zeehond in de Schelde

op 40 verschillende soorten.

In totaal werden tijdens de 4 excursies en stops aan enkele interessante locaties 86 verschillende soorten geteld, daarbij leuke soorten zoals: boomvalk, ooievaar, lepelaar, groenpootruiter, zwarte ruiter, kempiaan, tureluur, bosruiter, sprinkhaanzanger, rietzanger, zomertaling en roodborsttapuit.

Aan de oude elektriciteitscentrale van Schelle konden de vogelkijkers huiszwaluw en slechtvalk aan hun lijstje toevoegen.

Tijdens de terugtocht met de veerboot naar Hemiksem werd daarenboven nog een grijze zeehond in de Schelde gespot.

In mei 2011 werd door Natuurpunt Rupelstreek een eerste Vogelkijkmarathon ingericht, toen werden 84 verschillende vogelsoorten geteld.

Tekst: Erik De Keersmaecker
Foto's: Nel De Backer

Vogels spotten op het Noordelijk eiland

Rupel. Aartjes

Speurneuzen in de natuur voor kinderen, en hun ouders en/of grootouders

Hallo, jongens en meisjes,

Ondertussen zitten jullie weer een maand op de schoolbanken en staan jullie agenda's weer boordevol activiteiten. Kijk snel even of er op de onderstaande datums nog een plaatsje vrij is, spreek even af met je ouders of grootouders en schrijf snel in, voor één van onze speurtochten in de natuur!

Gidsen van Natuurpunt staan klaar om met jullie op stap te gaan in de natuur, soms heel dichtbij en soms een beetje verderaf. Zaterdag 16 oktober doen we het heel traag we onderzoeken namelijk het leven van de slakken. Woensdag 20 november trekken we naar het Broek de Naeyer in Klein-Willebroek, waar we gaan speuren naar sporen van otters en bevers.

En voor het eerst plannen we ook een kids-activiteit op een zaterdag. Op vraag van enkele mama's en papa's, die er op woensdag nooit bij kunnen zijn. Zaterdag 7 december gaan we immers kerkuilbraakballen uit elkaar pluizen in de Paardenstal.

Woensdag 16 oktober: Het rustige leven van de slak!

Wie van jullie kent het trage leven van de slak? De kruipende slak die zo graag jonge groene blaadjes opsmult, hebben we zeker al ontmoet. Maar niet enkel blaadjes van de lekkere sla staan op haar menu! Ook paddenstoelen en schimmels en andere kleine diertjes kan ze lekker vinden...

Sommige mensen eten zelfs graag wijngaardslakken!

Wil je meer weten over het wondere leven van deze bijzondere dieren, kom dan in de Week van het Bos om 14 u naar het Sportcentrum van Aartselaar, Kleistraat 204.

Kinderen tussen 4 en 10 jaar samen met hun grootouders of ouders zijn welkom.

Wij vertellen dan uitgebreid het slakkenlevensverhaal, we maken een klein slakkenhapje en knutselen hun portret!

Meisjes en jongens die niet bang zijn van een slak mogen er eentje meebrengen! Einde is voorzien om 16 u.

Inschrijven bij

Hilde Janssens - hiljans@hotmail.com - 03/887 36 45 of

Ria Thys - ria.thys@telenet.be - 03/289 73 66.

Leden van Natuurpunt en Gezinsbond storten vooraf per persoon 2 euro op rekening BE88 9799 7675 4841 van Natuurpunt Aartselaar. Niet leden betalen 3 euro per persoon.

Woensdag 20 november: Otters en bevers op het spoor

Een mooie informatieve brochure is vandaag onze gids voor een ontdekkingstocht door het Broek de Naeyer. Jongens en meisjes, tussen 6 en 12 jaar, kunnen er samen met hun mama, papa, oma of opa, en met een gids van Natuurpunt op stap gaan.

Andere gidsen die met ons op stap gaan zijn Castor, de bever en Lutra de otter. Het wordt een

boeiende tocht, waarbij we via allerlei doe- en denkopdrachtjes alles, of toch bijna alles te weten komen, over het leven van deze 2 unieke waterbewoners.

De wandelafstand bedraagt ongeveer 3,5 km, dat moet dus ook voor de korte beentjes lukken.

Afspraak: 13u45 Pleintje aan het brugje bij het Sashuis, Klein-Willebroek. Bereikbaar met de veerboot vanuit Boom (boot 13u30 nemen), met de fiets en met de auto. Parkings bereikbaar via Hoofd en Oostvaardijk.

Deelnamedprijs: gratis voor leden Natuurpunt, niet-leden betalen 1 euro

Meebrengen: goede wandelschoenen of laarzen!

Einde: omstreeks 15u30

Even opletten: het aantal deelnemers wordt beperkt tot maximaal 20 deelnemende kinderen!

Meld vooraf je deelname:

03/887.13.72 of

natuur.rupel@skynet.be

Zaterdag 7 december: Braakballen pluizen in de Paardenstal

Het klinkt verbazend, we kunnen er inderdaad niet genoeg van krijgen, maar het uit elkaar pluizen van een stoffige en harige kerkuilbraakbal blijft een topper in ons aanbod!

Dat bleek ook weer tijdens Schorriemorrie in de Schorre in Boom. Als je het pluismoment in de Schorre gemist hebt, krijg je nu een herkansing.

Wat zoeken we in zo'n braakbal? Beentjes en vooral schedeltjes, met een vergrootglas en een informatieve pluiskaart, kunnen we uitzoeken, welke soort muis dit schedeltje ooit geweest is. Vooraf is er wel wat werk aan de winkel, een kerkuilbraakbal uit elkaar pluizen is immers nog steeds een arbeidsintensief karweitje.

Afspraak:

13u45 Natuur.huis De Paardenstal, Boomsestraat 221, Niel-Hellegat

Einde: omstreeks 15u30

Deelnamedprijs: gratis voor leden Natuurpunt, niet-leden betalen 1 euro

Meld vooraf je deelname:

03/887.13.72 of

natuur.rupel@skynet.be

Uitneembare
wandelkaart

WALENHOEK

Op natuurontdekking in Walenhoek

Na de stopzetting van de kleiontginning kon de natuur in Walenhoek ongestoord haar gang gaan. Het resultaat is een gevarieerd landschap met grote vijvers, poelen, rietkragen en struwelen.

Het grootste deel van Walenhoek is eigendom van het Vlaams gewest en wordt beheerd door het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB). In het ruim 30 ha grote boscomplex loopt een begrazingsproject met Gallowayrunderen. In het zuiden van

Banner Natuur.huis De Paardenstal

Walenhoek bevindt zich een perceel van 6,5 ha dat in 1980 werd aangekocht door de gemeente Niel en beheerd wordt door Natuurpunt.

Natuur.huis De Paardenstal

In dit gebouw werden vroeger paarden gestald, die in de steenbakkerijen wagonnetjes met klei en bakstenen voorttrokken. Het gebouw is eigendom van de gemeente Niel. Omwille van zijn historische waarde opteerde Natuurpunt ervoor om de benedenverdieping in zijn oorspronkelijke staat te herstellen en in te richten als een tentoonstellings- en ontmoetingsruimte. Je vindt er informatie over Walenhoek en de kleiontginning.

Vrijwilligers van Natuurpunt houden de Paardenstal open:

van mei tot september, elke zondag, van 14u tot 18u

van oktober tot april, enkel de eerste zondag van de maand, van 13u tot 17u

Een stukje geschiedenis...

De natuur kreeg Walenhoek niet zomaar cadeau. Buurtbewoners, leden van de plaatselijke visclubs, vrijwilligers van de toen prille natuurbeweging en de gemeente Niel deden iets unieks voor die periode. Een oude kleiput redden van het stortspook en de natuur nieuwe kansen geven.

Ondertussen is het bijna 30 jaar geleden, toen in 1984 in de oude kleiputten van Niel het prille natuurbeheer werd opgestart door Buurtopbouwwerk Hellegat.

Door vrijwilligers werd er toen vooral puin geruimd. De droogloodsen waren immers enkele jaren voordien afgebroken en veel van de dakpannen, kapotte bakstenen en houtresten waren ter plaatse blijven liggen. Hoewel de begroeiing ondertussen veel bedekt heeft, kan je nog altijd op veel plaatsen restanten van het verleden in het gebied terugvinden.

Tijdens de campagne: Natuur in de buurt, een actie van de Koning Boudewijnstichting, werd een beheerplan opgemaakt dat ervoor moest zorgen dat het beheer op een verantwoorde manier gebeurde. Een beheerwerkgroep van de toenmalige Belgische Natuur- en Vogelreservaten (BNVR), de voorloper van Natuurpunt, zorgde ervoor dat die beheerwerken ook jaarlijks werden georganiseerd. Eén van de grote troeven van het gebied is de talrijke aanwezigheid van bosorchissen op de gemaaide percelen.

Wandelnetwerk Rivierenland

Je ontdekking doorheen Walenhoek start aan het Natuur.huis de Paardenstal. Een mooie banner leidt je er naartoe. Tijdens een wandeling door Walenhoek volg je de knooppunten van het Wandelnetwerk, in 2009 gerealiseerd door Regionaal Landschap Rivierenland. Vanaf het infobord bij Natuur.huis De Paardenstal volg je de knooppunten: 302 – 301 – 300 – 304 – 303 – 302 – 153.

Aanbevolen wandeling Walenhoek blauw gemarkeerd op wandelkaart – wandelafstand 3,5 km. Eventueel kan je bij de start het oranje laarzenpad volgen.

Bosorchissen

Laarzenpad

Bij de start van je wandeling liggen de percelen, die door Natuurpunt beheerd worden vlak voor je, hier kan je eventueel het laarzenpad richting knooppunt 302 volgen, dit wandeltraject werd met rode wegwijzers gemarkeerd. Met laarzen of hoge wandelschoenen is dit wandeltraject een aanrader. Onderweg ontmoet je enkele open perceeltjes in het pioniersbos. Deze perceeltjes worden jaarlijks gemaaid door medewerkers van de gemeente Niel en vrijwilligers van Natuurpunt.

Meteen voel je het verleden van de streek onder je voeten, de bakstenen in de bodem vertellen je het verhaal van de verdwenen droogloodsen of luzzes, die hier eertijds stonden. Tijdens de lente hoor je de zang van tientallen bosvogels: heggenmus, merel, roodborst, tijftjaf, winterkoning, zwartkop en zanglijster. De rest van het jaar is het stiller in het pioniersbos, af en toe hoor je een zingende roodborst, of de schreeuw van een ekster en gaaï.

Een stevig hek en afsluiting vormen de grens met de percelen van het ANB. Hier grazen Galloway-runderen, de kans dat je er één ontmoet is eerder klein. Als je er toch een zou ontmoeten, wacht dan even tot de dieren het pad verlaten, doe ze niet schrikken en geef ze zeker niets te eten.

Natuur.huis Paardenstal binnen

Fuut met jongen

Vijvers en pioniersbossen

Even verder kom je op een breder pad, richting knooppunt 302. Op dit pad reden vroeger de treintjes met wagonnetjes, die de klei naar de steenfabriek brachten. In de brede sloot rechts en ook langs de grote vijvers verder door, heb je een goede kans op een ontmoeting met libellen. Topsoort voor Walenhoek is de bruine korenbout.

Ter hoogte van het brede veerooster merk je een opvallend verschil in de vegetatie, met achter je een pioniersbos en voor je een aangeplant bos, met bomen netjes op een rij.

Van knooppunt 302 en verder richting knooppunt 300 heb je op enkele plaatsen een mooi zicht op enkele vijvers van Walenhoek. Futen, knobbelzwanen, kuifeenden, tafeleenden, meerkoeten en waterhoentjes zijn hier bijna jaarrond aanwezig. Let tijdens de winter ook op de meeuwen, als je goed kijkt, kan je een 4-tal soorten ontdekken. Aalscholvers en blauwe reigers zijn hier ook regelmatig te zien.

Links zie je een smalle dijk, waarvan een strook voor- en achteraan werd weggegraven. Om meer rustzones te creëren werd deze dijk, op voorstel van Natuurpunt, door het ANB deels weggegraven. Rietkragen en struweel wisselen elkaar nu af, ideaal voor rietvogels zoals blauwborst en kleine karekiet.

Richting knooppunt 304 wandel je nu links van een hoge helling, met er bovenop de spoorweg Antwerpen-Boom-Puurs. Door het kijkscherm kijk je naar een brede rietkraag, met veel geduld en ook wat geluk, kan je hier in de winter een roerdomp ontdekken. Deze mysterieuze nachtreiger is sinds enkele jaren een vaste overwinteraar in Walenhoek. De dijk voor het kijkscherm werd eveneens weggegraven.

Links afslaan en je tocht gaat verder over een brede dijk, ook hier heb je een prachtig zicht op de vijvers van Walenhoek. Een goed moment om enkele eendensoorten te bekijken, naast kuifeenden, kan je in Walenhoek immers ook: krakeenden, slobenden, wilde eenden en wintertalingen bekijken.

Tot knooppunt 303 gaat de tocht verder langs vijvers, rietkragen en struwelen. Net voor je links het hek naar knooppunt 302 ingaat, kijk je even voor je naar de vijvers van de visclubs.

Je wandelt nu opnieuw door een pioniersbos, met links een rij torenhoge schietwillgen. Die bomen waren in de jaren '90 van de vorige eeuw enkele jaren het broedbiotoop van enkele paartjes buidelmezen. Misschien keren ze er ooit weer terug.

Links en rechts van het wandelpad zie je een typische ruigtevegetatie, met: bramen, grote kaardenbol, koninginnekruid en moesdistels. Op een mooie zomerse zonnedag is het hier een paradijs voor dagvlinders: alatanta's, kleine vossen en dagpauwogen zijn wellicht de meest opvallende soorten.

Aan het hek wandel je terug richting knooppunt 153, in de richting van de Paardenstal. Dit wandeltraject wordt veel gebruikt door hondenliefhebbers, die niet allemaal de moeite doen, om de drollen van hun honden op te ruimen. Uitkijken is dus de boodschap!

Algemene info

Start

Natuur.huis De Paardenstal,
Boomsestraat 221 Niel-Hellegat
Blauwe wandeling: 3,5 km
Orange laarzenpad: 0,4 km

www.natuurpuntrupelstreek.be,
klik door naar Ontdek de natuur.

Natuur.huis De Paardenstal

contact: Frank Van der Velde
03-888.39.44 of
frank_v_d_velde@hotmail.com

Film: De Rupel...opnieuw een natuurmonument: www.rtrl.be – publicaties/video

Openbaar vervoer

De Lijn: lijnen 290 – 291 – 295 halte

Struyfstraat in de Boomsestraat, ter hoogte van de ingang van de Paardenstal en Walenhoek.

Parkeren

Parkeren in de omliggende straten: Armand De Weerdstraat, Hubert Coeckstraat en Struyfstraat.

Parking in de Boomsestraat, tegenover huisnummer 268 – op ongeveer 200m van de Paardenstal

Kleine parking, bereikbaar via achterwegje, parking tegenover huisnummer 268 inrijden en wegwijzers De Paardenstal volgen

Te voet of met de fiets

Volg vanaf de Rupeldijk de wandelknooppunten 154 en 153

Toegankelijkheid

Het hele jaar door op de paden (blauwe wandeling). Stevige schoenen zijn steeds een aanrader. Het rode wandeltraject met laarzen of hoge wandelschoenen..

De paden zijn moeilijk toegankelijk voor rolstoelgebruikers of kinderwagens. Aan de hekken is het bijzonder moeilijk.

Wandelaars met honden zijn welkom, wel enkel met hun dier aan de leiband.

Horeca

op wandelafstand café In den D'Rupel. In het centrum van Niel (Emile Vanderheldelaan, Heideplaats en omgeving kerk) zijn er diverse eetcafés.

Tips

Op een zomerse zonnedag is een mugenspray een aanrader!

Een verrekijker meenemen is eveneens een aanrader!

Foto's: Erik De Keersmaecker, Fons Van den heuvel

Teksten: Erik De Keersmaecker, Carine Wils

Info: natuur.rupel@skynet.be

- grasland
- bos
- slikken
- water
- bebouwing
- ruigte/struweel
- wandelknooppunten
- suggestieroute
- laarzenpad Walenhoek (480 m)
- vogelkijkwand
- Natuur.huis De Paardenstal

Cursus : Natuur voor groentjes

Dit voorjaar organiseert Natuurpunt Aartselaar in samenwerking met de Heemkundige Kring Aartselaar een interactieve en wervelende instapcursus voor natuurliefhebbers. In 5 unieke "lessen" en eventueel excursies laten de lesgevers al hun enthousiasme op je los. Je wordt ondergedompeld in de wondere wereld van onze wilde dieren en planten en gaat op reis langs de Natuur(punt)gebieden in eigen streek en verder. Met actuele thema's als klimaat, biodiversiteit en duurzaamheid nemen we zelfs even een kijkje over de grenzen, maar niet zonder praktische tips voor huis en tuin. Om deel te nemen is geen voorkennis vereist. Laat deze boeiende kennismaking niet aan je neus voorbij gaan en nodig geïnteresseerde burens, vrienden en familie mee uit.

De "**Lessen**" gaan door op woensdagen: Afspraak om 19.30 u in het lokaal van de Heemkundige Kring, Carillolei 3 te Aartselaar. Einde rond 22.30 u

De "**Doe-activiteiten**" vinden plaats op zaterdag van 10 tot 13 uur. In samenspraak met de cursisten kunnen de uren wat verschoven worden. De afspraakplaats wordt tijdens de vorige les meegedeeld.

Contactpersoon: Johan Herreman, 03/ 887 27 98 - herreman.johan@skynet.be

Inschrijven: door betaling van het cursusgeld op rekening BE88 9799 7675 4841 van Natuurpunt Aartselaar met vermelding "Natuur voor groentjes": 30 euro voor Natuurpuntleden en 40 euro voor niet-leden. Beslis je tijdens de cursus lid te worden, dan krijg je 10 euro korting op je lidmaatschap: we mikken immers op mensen die zich voor onze vereniging willen engageren !

Wandelen in Cleydaelhof Foto: Luk Smets

Thema's

1. Natuur op mensenmaat

- Woensdag 26 februari 2014: **Joeri Cortens**. Dit deel heeft tot doel de natuurbeleving centraal te stellen en elkaar beter te leren kennen.
- Zaterdag 1 maart excursie: Natuurwandeling met een "opkikkertje" in Aartselaar

2. Huis-, tuin- en keukennatuur

- Woensdag 12 maart: **Ronny Verelst**. Natuur in de nabije omgeving (de wilde tuin, composteren,..)
- Zaterdag 15 maart excursie: Bezoek aan ecologische tuin i.s.m. Velt

3. Achter de schermen van de natuur

- Woensdag 19 maart: **Johan Herreman**. Hier gaat het over de samenhang, de soorten biotopen, plantengemeenschappen, op een eenvoudige wijze gebracht!
- Zaterdag 22 maart excursie: **Gert Verschueren**. (Fiets)tocht langs natuurgebieden in de Rupelstreek – met aandacht voor de evolutie van de landschappen in historisch perspectief.

4. Natuur, daar wordt aan gewerkt

- Woensdag 26 maart: **Luk Smets**. Het natuurbeheer in al zijn aspecten komt hier aan bod. De 6 "vuile" V's (vermesting, verzuring, verdroging,..)
- Zaterdag 29 maart excursie: **Luk Smets & Danny Jonckheere**. Educatieve beheeractiviteit in de Hobokense Polder

5. Een blik op de wereld

- Woensdag 2 april: **Joeri Cortens**. Hier gaat o.m. over onze ecologische voetafdruk.
- Zaterdag 5 april excursie: **Ria Thys**. Fietstocht langs 2 biobedrijven, met o.a. een bezoek aan de Plukboerderij in Schelle. Hier beëindigen we de cursus met een hapje en een drankje, u graag aangeboden door Natuurpunt Aartselaar

Natuurbeheer in de Hobokense Polder Foto: Luk Smets

Natuurpuntkorting bij AS-Adventure

Leden van Natuurpunt krijgen vanaf nu 7% korting op vertoon van hun lidkaart en de Explore More lidkaart A.S. Adventure, bij aankoop van de producten uit de meest interessante gamma's voor natuurliefhebbers: trekking, travel & optiek, camping, fietskledij & accessoires.

Je kan nog andere kortingskansen vinden op onze website:

www.natuuraartselaar.be/lidmaatschap/kortingen.htm

Trage Wegen in Aartselaar

Vorig jaar werden door vrijwilligers van de Milieuraad de (mogelijk) trage wegen geïnventariseerd. In opdracht van Landschapspark Zuidrand heeft de vzw Trage Wegen deze gegevens in kaart gebracht. Op 25 juni werd in het Cultureel Centrum het ontwerp voorgesteld van de gemeentelijke Trage Wegen-kaart.

Alle mogelijke gebruikers en betrokken organisaties (scholen, landbouwers, jeugdbewegingen, wandel- en andere sportclubs, socio-culturele verenigingen, ...) werden gevraagd om opmerkingen en suggesties bij de Trage Wegen-kaart te maken. Welke trage wegen zijn belangrijk en - vooral - wat kan beter?

Vandaag nodigt de gemeente je opnieuw uit om alle ontvangen voorstellen en opmerkingen te overlopen en te evalueren. Waar de meningen uiteenlopen, gaan we op zoek naar een compromis. Ook nu dus is uw mening van belang, want op basis van deze evaluatieavond werkt Trage Wegen een definitief tragewegenplan uit, dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan het College van Burgemeester en Schepenen. Dit plan zal de basis vormen voor het gemeentelijk tragewegenbeleid in de nabije toekomst.

Zorg er dan ook voor dat uw stem gehoord wordt en **kom naar de evaluatieavond op dinsdag 1 oktober 2013 te 20 uur** in het gemeentelijk cultureel centrum 't Aambeeld, della Faillelaan 34.

Meer info op www.aartselaar.be

Trage wegen vzw

Natuurpunt presenteert:

De Nieuwe Wildernis - natuur van bij ons zoals je ze nooit eerder zag

In een uitgestrekt moeras scheert een majestueuze zeearend over de boomtoppen. Denderend trekt een kudde van duizenden wilde paarden voorbij. Twee volwassen edelherten leveren strijd om in de gunst van een hinde te komen. Dit is pure, woeste natuur, zoals je ze nooit eerder zag. En gewoon gefilmd in de lage landen. Natuurpunt lanceert De Nieuwe Wildernis, gedraaid door productiehuis EMS Films in de Oostvaardersplassen in Nederland. Ga vanaf 25 september 2013 kijken in de zalen van Kinopolis.

Circle of life

De hoofdrolspelers van De Nieuwe Wildernis zijn geen acteurs, maar dieren: de extraverte konikspaanen, oogverblindende ijsvogels en een jong vossengezin. Soms aangrijpend maar ook vertederend en op andere momenten humoristisch en ontroerend. Zij worden door de seizoenen heen gevolgd op hun levenspad. De dieren moeten samenleven in één gebied. Duizenden onhandige ganzenkuikens vormen een eenvoudige prooi voor hongerige vossen en roofvogels. Kadavers van overleden grazers zijn een smakelijk maaltje voor aaseters. Maar er wordt ook samengewerkt op het grasland. Spreeuwen en konikpaarden blijken de beste maatjes. De winter nadert, de sfeer wordt grimmiger. De plek die in de zomer een paradijs vormt, wordt nu massaal verlaten. Mist, stilte en leegte nemen de regie over. De winter eist veel levens en de vossen en raven vechten om de kadavers. Leven en dood waren nog nooit zo onafscheidelijk verbonden. Dan, na een periode van honger en kou, is er sprake van een wedergeboorte; een konikveulen komt ter wereld in een koud, leeg landschap en de 'Circle of Life' kan opnieuw beginnen.

Portret van de Serengeti van de lage landen

Duizenden jaren geleden verliep het leven hier overal zo. Nu zijn het riet, water, de ruige grasvlaktes en de wilde dieren van de Oostvaardersplassen niet alleen uniek voor de lage landen, maar voor heel Europa. EMS Films heeft als eerste exclusief toestemming gekregen om het leven in het 6.000 hectare grote gebied ter hoogte van Amsterdam in beeld te brengen. De kwaliteit van de beelden kan wedijveren met de grote producties van de BBC. Na opnames van twee jaar komt de langspeelfilm in België eind september uit in de Kinopoliszalen.

Kinopolis en EMS Films schenken per verkocht ticket 1 euro aan Natuurpunt !!!!

Koop nu al je ticket en maak kans op een safari naar de Oostvaardersplassen, het gebied waar de film werd opgenomen !!!

Natuurkalender Rupelstreek

Natuur.huis De Paardenstal

In oktober, november en december is de Paardenstal enkel tijdens de eerste zondag van de maand open, telkens van 13u tot 17u. De Paardenstal ligt aan de Boomsestraat 221 Niel-Hellegat.

De Paardenstal is ook bereikbaar via de weg achter de huizen Boomsestraat, parking inrijden thv huisnummer 266. Of te voet of met de fiets, volg vanaf de Rupeldijk de wandelknooppunten 154 en 153 van Wandelnetwerk Rivierenland.

Info: 03/888.39.44 of frank_v_d_velde@hotmail.com

Zaterdag 5 oktober: Birdwatching - Vogels kijken op Schouwen-Duiveland

Vandaag bezoeken we de mooiste vogelkijkgebieden op Schouwen-Duiveland. Voor we de Zeelandbrug overrijden, maken we wel eerst aan ommetje richting de Middelplaten bij het Veerse Meer. Steeds een prima plaats om er naar steltlopers te kijken.

Begin oktober is een optimaal moment om naar vogels te kijken. De vogeltrek bereikt nu een hoogtepunt en de grote en prachtige natuurgebieden in de Zeeuwse delta werken als een magneet op trekvogels. Dankzij het plan Tureluur staan er grote natuurgebieden en een ruime gedekte tafel voor hen klaar. We richten onze kijkers op verschillende soorten steltlopers, maar mogelijk ook al op de eerste overwinteraars, met rotganzen en brilduikers op kop. Deze bustocht is dan ook een niet te missen uitstap voor iedere vogelkijker. We maken eveneens optimaal gebruik van het reizen met een autobus. De bus zet ons af en pikt ons, na een korte of langere wandeling, telkens op een andere plaats weer op.

Inschrijven: stort 16 euro (volw.) of 10 euro (-16 jarigen) op rekening BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek Niel, mededeling: Bustocht Schouwen-Duiveland, aantal personen en telefoonnummer

Info: 03/887.13.72 of natuur.rupel@skynet.be

Afspraak: 8u (stipt!) parking kerk H.Hart (A12), Antwerpsestraat Boom

Meebrengen: stevige stapschoenen, picknick, verrekijker, vogelgids en eventueel een telescoop.

Terug: omstreeks 20u

Groenpootruiter op trek

Donderdag 24 oktober: Braakballenpluizers gezocht !?

Tijdens dit najaar wordt door Natuurpunt een grootschalig zoogdierproject opgestart. Via het plaatsen van life-traps, de campagne: Wat vangt de kat... en het uit elkaar pluizen van kerkuilenbraakballen wil Natuurpunt het voorkomen van kleine zoogdiertjes in heel Vlaanderen in kaart brengen. Vooral de braakballen van kerkuilen zijn daarvoor bijzonder goed geschikt.

We kunnen ze gemakkelijk verzamelen in onze kerkuilnestkasten, kerkuilen jagen in een relatief klein territorium en tijdens de jacht maakt de kerkuil geen onderscheid tussen de verschillende muizensoorten. De resultaten van dat pluizen, geven meteen een goed beeld van de kleine zoogdiertjes die in de omgeving van zo'n kerkuilenbroedplaats leven.

Kerkuilbraakballen uit elkaar pluizen is best wel een intensief werk, jij kan dus ook helpen tijdens deze eerste pluisavond!

We starten de avond met een soep en boterhammen, zo ben je metéén goed gewapend om met het pluizen te starten...

Afspraak: 18u30 Natuur.huis De Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat.

Kom bij voorkeur met de fiets. Kom je met de auto, parkeren kan in de Struyfstraat of in de Hubert Coeckstraat. De Paardenstal is ook bereikbaar via de weg achter de huizen Boomsestraat, parking inrijden thv huisnummer 268.

Ben je kandidaat braakballenpluizer?

Geef je naam dan even door: 03/887.13.72 of natuur.rupel@skynet.be

Donderdag 7 november: Fietsen langs Nete, Dijle en Zenne...

Landschapsbelevissen, is een nieuwe mooie informatieve brochure van Regionaal Landschap Rivierenland en deze brochure is vandaag onze gids tijdens een fietstocht, waarbij we langs de Nete, door het domein Roosendaal, op een oude spoorwegberm richting het GROM, het groentemuseum in Katelijne-Waver fietsen. Na het bezoek aan het GROM, kunnen we bij de burens van de Midzeelhoeve terecht voor het middageten. Een snack kost er ongeveer 8 euro.

Na de middag gaat de fietstocht verder, door Bonheiden, richting het Mechels Broek, daar brengen we een bezoek aan het Natuur.huis van Natuurpunt.

Langs de Dijle fietsen we Mechelen binnen, en houden we een drinkpauze in een café in de Kruidtuin. Even fietsen we door de stad tot op de Grote Markt en daarna via de IJzeren Leen en door het Vrijbroekpark gaat de rit verder richting de Zenne.

In Heffen verlaten we de Zenne en fietsen richting het Blaasveld Broek, om vervolgens via de fietsbruggen over de Dijle en de Nete naar ons startpunt te fietsen.

De totale fietsafstand bedraagt 40 km, daarbij fietsen we voornamelijk langs verharde wegen. Door het domein Roosendaal, de oude spoorwegberm en het Blaasveld Broek op verharde aardewegen.

Af en toe fietsen we door enkele woonwijken, vooral in Katelijne-Waver en Bonheiden.

Afspraakplaats voor deze fietstocht is het pleintje, voor de fietsbrug aan de Nete in Rumst. Vlakbij is een parking. Volg daarbij in Rumst - Markt de wegwijzers naar parking fietsbruggen.

Afspraak: 9u45 Netedijk Rumst, ter hoogte van de fietsbrug over de Nete

Meebrengen: sportieve kledij – regenvestje – eventueel fluo-vestje

Terug in Rumst: omstreeks 18u

Inschrijven: stort 6 euro (rondleiding GROM) op rekening BE70 0013 5986 4925, Natuurpunt Rupelstreek Niel, mededeling: Fietstocht 7/11, het aantal personen en je telefoonnummer

Belangrijk: afgelasting fietstocht, enkel bij slechte weersomstandigheden!

Info: 03/887.13.72 of natuur.rupel@skynet.be

Zaterdag 16 november: Dag van de Natuur - knotwilgen knotten

Voor de Dag van de Natuur trekken we dit jaar naar de Maaienlei in Schelle.

Afhankelijk van het weer en het aantal vrijwilligers hopen we vandaag een 15-tal knotwilgen te knotten. De mooie rechte takken of poten houden we apart voor onze haagplantcampagne Behaag natuurlijk. Met het dunnere snoeihout bouwen we enkele houtmijten.

Snoeihout: het dikkere snoeihout mag meegenomen worden voor de houtkachel.

Soep: Tijdens de middagpauze zorgen we voor soep en boterhammen.

Uur en plaats afspraak: 9u tot 14u – de knotbomen staan aan het begin van de Maaienlei, bereikbaar via de Kapelstraat Schelle.

Meebrengen: stevige werkhandschoenen!

Info: 03/887.13.72 of natuur.rupel@skynet.be

Woensdag 20 november: Otters en bevers op het spoor

Castor, de bever en Lutra, de otter en een mooie informatieve brochure zijn vandaag onze gids voor een ontdekkingstocht door het Broek de Naeyer. Jongens en meisjes, kunnen er samen met hun mama, papa, oma of opa, en met een gids van Natuurpunt op stap gaan.

De wandelafstand bedraagt ongeveer 3,5 km.

Afspraak: 13u45 Pleintje bij het brugje aan het Sashuis, Klein-Willebroek, bereikbaar met de veerboot vanuit Boom (boot 13u30 nemen), met de fiets en met de auto. Parkings bereikbaar via Hoofd en Oostvaardijk.

Meebrengen: goede wandelschoenen of laarzen!

Einde: omstreeks 15u30

Even opletten: het aantal deelnemers wordt beperkt tot maximaal 20 deelnemende kinderen!
/887.13.72 of natuur.rupel@skynet.be

Zaterdag 30 november: Behaag...Natuurlijk!

Met het samenstellen en de bedeling van de plantpakketten en knotwilgpoten wordt Behaag...Natuurlijk 2013 afgesloten.

Heb je enkele uurtjes vrij om een handje toe te steken, dan ben je meer dan welkom op één van volgende locaties.

Bel vooraf even voor meer info, over het samenstellen van de pakketten:

Boom: Ecohuis 't Kleibrood 's Herenbaan 129
info: 03/880.18.56

Hemiksem: Gemeentemagazijn - Gilliotlaan
info: 03/887.86.99

Niel: Gemeentemagazijn - Volkenbondstraat
info: 03/888.30.74

Rumst: Technisch centrum Terhagen - Korte Veerstraat 43
info: 03/880.00.69

Schelle: Parking gemeentehuis Leopoldstraat
info: 03/887.13.72

Let op: Bedeling pakketten in Schelle op vrijdag 29 november.

Afhalen plantpakketten in Terhagen 2012 – jong geleerd...

Zaterdag 7 december: Braakballen pluizen in de Paardenstal

Het uit elkaar pluizen van een stoffige en harige kerkuilbraakbal is en blijft een topper in ons aanbod! Wat zoeken we in zo'n braakbal? Beentjes en vooral schedeltjes...

Met een vergrootglas en een informatieve pluiskaart, kunnen we uitzoeken, welke soort muis dit schedeltje ooit geweest is.

Afspraak: 13u45 Natuur.huis De Paardenstal, Boomsestraat 221, Niel-Hellegat

Einde: omstreeks 15u30

Deelnameprijs: gratis voor leden Natuurpunt, niet-leden betalen 1 euro

Meld vooraf je deelname: 03/887.13.72 of natuur.rupel@skynet.be

Zaterdag 14 december: Birdwatching - Kijken naar wintervogels in Walenhoek

Met een vogelkijkwandeling in een van de mooiste natuurgebieden van onze Rupelstreek, sluiten we ons werkingsjaar 2013 af. Walenhoek is een uitstekend overwinteringsgebied voor watervogels: met groepen: krakeenden, kuifeenden, slobbeenden en tafeleenden. Futen, meerkoeten en waterhoentjes zijn er jaarrond aanwezig. Ook de roerdomp is de laatste jaren een vaste overwinteraar in Walenhoek, deze schuwe nachtreiger leidt een verborgen leven en hem vinden in een rietkraag of rietmoeras is aartsmoelijk. Voor we op stap gaan, bekijken we in het Natuur.huis een korte powerpoint, waarbij we de vogels al even voorstellen.

Afspraak: 13u30 Natuur.huis De Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat.

Kom bij voorkeur met de fiets. Kom je met de auto, parkeren kan in de Struyfstraat of in de Hubert Coeckstraat. De Paardenstal is ook bereikbaar via de weg achter de huizen Boomsestraat, parking inrijden thv huisnummer 268.

Meebrengen: verrekijker, eventueel telescoop, vogelgids, stevige wandelschoenen.

Meld vooraf je deelname: 03/887.13.72 of natuur.rupel@skynet.be

Kokmeeuw in winterkleed

Zaterdag 4 januari: Birdwatching - Vogels kijken op het Noordelijk eiland

Het Noordelijk eiland is het topgebied voor iedere vogelkijker/ster en dus een must voor een birdwatching-trip in onze regio. Tijdens het vroege voorjaar zijn praktisch alle eendensoorten aanwezig, en wat nog belangrijker is, ze zijn nu echt wel op hun mooist!

Daarenboven is er wellicht nog een of andere verrassing te bekijken.

Afspraak: 13u20 parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle

Meebrengen: verrekijker, eventueel telescoop, vogelgids, stevige wandelschoenen.

Meld vooraf je deelname: 03/887.13.72 of natuur.rupel@skynet.be

Zaterdag 25 januari: Ledenavond Natuurpunt Rupelstreek

Vanavond zijn we, ter gelegenheid van onze jaarlijkse ledenavond, te gast in het Heemmuseum gevestigd in de Sint-Bernardusabdij te Hemiksem. We verwelkomen jullie met een aperitiefje alvorens we door de abdij gegidst worden door vrijwilligers van de heemkundige kring: Heymissen. Nadien serveren we jullie soep. Als hoofdgerecht kan je de keuze maken tussen stoofpotje: St- Hubertus met witloof, peren en kroketjes of groene aardappelbakjes met wortelen, gebraden mostaardsaus.

Na het dessert kan er nog nagepraat worden in het gezellige interieur van het heemmuseum. Tussendoor kijken we terug naar het voorbije werkjaar en blikken we vooruit naar het volgende werkjaar.

Inschrijven: kan tot 15 januari door 20 euro/per persoon over te schrijven op rekeningnummer: BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek 2845 Niel, met vermelding van je naam en het hoofdgerecht (stoofpotje/gebraden) waarvoor je kiest.

In de kostprijs is het aperitief, de gids, het menu, een halve fles wijn en water inbegrepen.

Andere dranken, die extra worden geconsumeerd, dienen apart betaald te worden.

Meer info: Diether Van der Rauwelaert: 0476/471.102, Luc Verhaegen: 0486/985.377 of Ilse Wachters: 0478/824.032

Natuurkalender Aartselaar

Week van het Bos

In het kader van de Week van het Bos die loopt van 13 tot 20 oktober organiseren we verschillende activiteiten.

Woensdag 16 oktober : Kinderen en grootouders ontdekken het rustige leven van de slak!

Wie van jullie kent het trage leven van de slak? De kruipende slak die zo graag jonge groene blaadjes opsmult, hebben we zeker al ontmoet. Maar niet enkel blaadjes van de lekkere sla staan op haar menu! Ook paddenstoelen en schimmels en andere kleine diertjes kan ze lekker vinden...

Sommige mensen eten zelfs graag wijngaardslakken!

Wil je meer weten over het wonderbare leven van deze bijzondere dieren, kom dan in de Week van het Bos om 14 u naar het Sportcentrum van Aartselaar, Kleistraat 204.

Kinderen tussen 4 en 10 jaar samen met hun grootouders of ouders zijn welkom.

Wij vertellen dan uitgebreid het slakkenlevensverhaal, we maken een klein slakkenhapje en knutselen hun portret!

Meisjes en jongens die niet bang zijn van een slak mogen er eentje meebrengen! Einde is voorzien om 16 u.

Inschrijven bij Hilde Janssens - hiljans@hotmail.com - 03/887 36 45 of Ria Thys – ria.thys@telenet.be - 03/289 73 66. Leden van Natuurpunt en Gezinsbond storten vooraf per persoon 2 euro op rekening BE88 9799 7675 4841 van Natuurpunt Aartselaar. Niet leden betalen 3 euro per persoon.

Zaterdag 19 oktober : Jong en oud naar het Solhofpark!

Namiddag: Familiefilm: Een weekje weg

Avond: Flirten in het Groen

In de Week van het Bos kun je in het Solhof komen genieten van een dubbel aanbod in een verduisterde tent op het centrale grasplein.

In de namiddag vertonen we de familiefilm Een weekje weg. Heel geschikt voor gezinnen met kinderen vanaf 6 jaar.

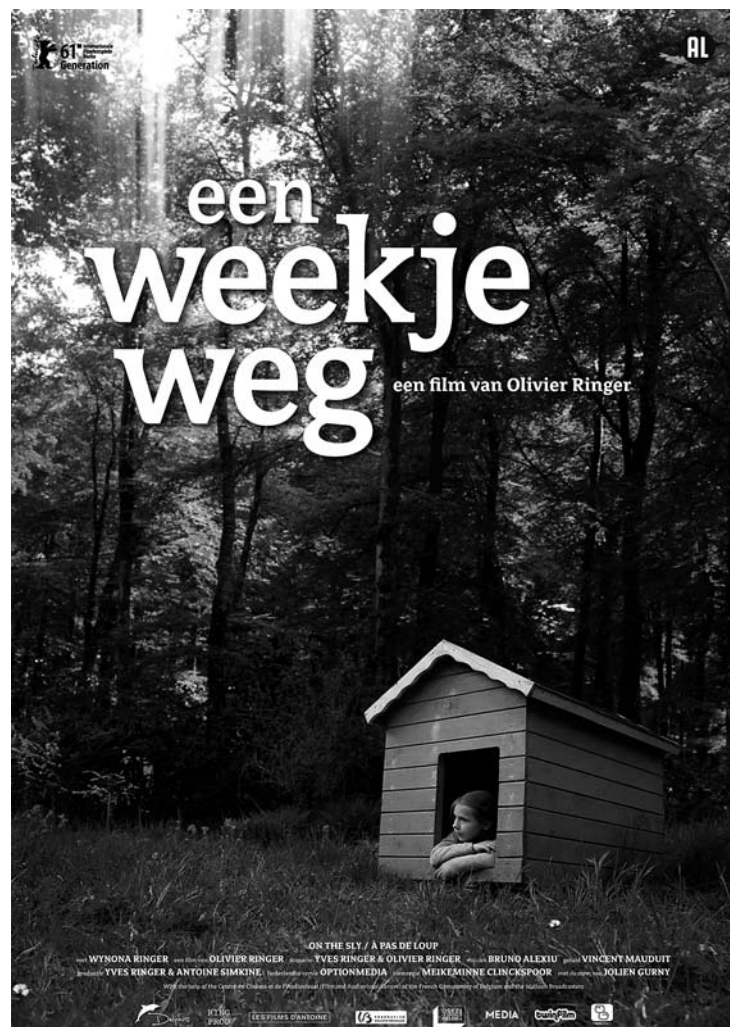
"Mijn ouders kijken wel naar mij, maar ze zien me niet echt." Tijdens een weekendje op het platteland, neemt Cathy de proef op de som en sluipt stilletjes weg in het woud. Haar afwezigheid blijft schijnbaar onopgemerkt. Alleen in het bos voelt Cathy zich zoals Robinson Crusoe: ze moet eten zoeken en bescherming tegen noodweer en wilde dieren. Ze bouwt een hut, speelt met een hond, vangt een vis en proeft een handvol wormen. Dwalend tussen kreupelhout en struikgewas vertelt ze honderduit over haar indrukken en gevoelens ...

De film (77 min) start om 15 u en is Nederlands gesproken. Er kunnen max. 50 personen deelnemen.

Tickets: 4 euro p/p / Gezinsprijs: 12 euro (2 volw en max 3 kinderen)

Na de film kan je nog genieten van iets lekkers en enkele leuke bosactiviteiten.

's Avonds kan je samen met Joeri Cortens (lesgever bij Natuurpunt Educatie, maar ook gekend door zijn tv-optredens bij "Wild van dieren" van Staf Coppens en door zijn wekelijks radionatuurpraatje bij De Madammen) genieten van een heerlijk avondvullend

programma: Flirten in 't groen.

Flirten en verleiden. Iedereen doet het of...probeert het. Wie wil weten waar Casanova de mosterd haalde, kijkt best eens naar de dierenwereld. In onze tuinen en natuurgebieden vinden we immers voorbeelden van de meest uiteenlopende verleidingsstrategieën, die vaak verrassend herkenbaar zijn. Voldoende inspiratie dus voor een heerlijk avondvullend programma waarin natuureducatie flirt met comedy. Durf in de spiegel kijken en laat je verleiden ...

Om de avond compleet te maken zorgen wij voor enkele verleidelijke hapjes en drankjes.

De voorstelling start om 19.30 u. Er kunnen maximum 50 personen deelnemen.

Tickets: 8 euro p/p.

De familiefilm en de comedy-avond zijn een samenwerking tussen Natuurpunt Aartselaar, het Cultureel Centrum en Gezinsbond Aartselaar.

Tickets nu reeds aan te schaffen in het Cultureel Centrum, della Faillelaan 34 Aartselaar - 03/877 28 75

Bij kouder weer is er zowel 's namiddags als 's avonds een fleecedekentje voorzien voor elke deelnemer.

Reserveer nu reeds uw tickets!

Zaterdag 26 oktober: Natuurgebieden in Noord-Limburg

Vandaag rijden we richting Bocholt en Bree, waar we zowel in de voor- als in de namiddag een pittige herstwandeling maken in enkele natuurparels van Limburg.

We bezoeken al zeker het Smeetshof, een mooi wandelgebied met moerasen, bossen, hooilanden en heide. In het gebied grazen ook Gallowayrunderen, altijd weer mooi en indrukwekkend om zien. We passeren ook een kijkwand en een hut, met hopelijk zicht op meerdere vogelsoorten. 's Namiddags wandelen we in de nabijgelegen natuurgebieden St-Maartensheide-De Luysen, beide prachtig gelegen aan de Abeek. Ook hier brengt de tocht ons langs enkele kijkhutten. Samen met het Smeetshof vormen deze gebieden een groot deel van het grenspark Kempen-Broek.

Smeetshoeve foto : Luk Smets

Praktisch:

Vertrek om 8 u op de parking van het Cultureel Centrum, della Faillelaan Aartselaar. We zijn daar weer terug ca 19 u.

We wandelen in de voormiddag ca 6 km, in de namiddag ca 7 km.

De uitstap is gratis, maar inschrijven is noodzakelijk om het kostendelend vervoer te regelen (7 eurocent/km te betalen aan de chauffeur: ca 260 km, dus ca 18 euro).

Meebrengen: picknick, verrekijker, zeer stevige, waterdichte wandelschoenen of laarzen, warme (regen)kledij, fototoestel

Info en inschrijvingen ten laatste 25 oktober bij Luk Smets, 03/289 73 66 - luk.smets@telenet.be

Zondag 17 november: Herfstwandeling in het Cleydaelhof

Voor een leuke herfstwandeling ben je in het Cleydaelhof te Aartselaar aan het goede adres. Vandaag nodigen we jullie uit om hier een begeleide wandeling te maken. Van 10 u tot 12 u laten we jullie meegenieten van de kleuren en van de geuren die de herfst voor ons tevoorschijn tovert.

Praktisch:

Afspraak: parking van het Cleydaelhof in de Zinkvalstraat tegenover het kasteel Cleydael in Aartselaar.

Gidsen: Johan Herreman en Ronny Verelst

Info bij Johan op tel. 03/887 27 98.

Meebrengen: wandelschoenen of laarzen bij nat weer. Het terrein is niet geschikt voor rolstoelgebruikers.

Elzenpropjes - foto: Jef Raats

Zaterdag 30 november : Behaag natuurlijk 2013

Samenstellen en bedelen van plantpakketten

Met het samenstellen en de bedeling van de plantpakketten en knotwilgpoten sluiten we de haagplantcampagne Behaag... Natuurlijk 2013 af.

Heb je enkele uurtjes vrij om een handje toe te steken bij het samenstellen van de plantpakketten? Dan ben je meer dan welkom van 9 tot 11 u in het Gemeentemagazijn, L.Gilliotlaan 6 Aartselaar

Of wil je de plantpakketten helpen bedelen aan de klanten? Traditiegetrouw stellen we een kleine verkoopsstand op en bieden we de klanten een gratis drankje aan. Dus hulp is zeker welkom! Kom dan van 12 tot 14 u naar dezelfde afspraakplaats.

Meld je aanwezigheid vooraf aan Luk en Ria Smets-Thys, 03/289 73 66

Zaterdag 7 december : "Adopteer een berm"- Zinkvalstraat en Cleydaellaan

Vandaag gaan we weer de wegbermen in de Zinkvalstraat en de Cleydaellaan van zwerfvuil reinigen. Bijna drie jaar geleden hebben we ons werkingsgebied vergroot van de Zinkvalstraat tot de Cleydaellaan ter hoogte van het kasteelpark. De Zinkval is immers autovrij gemaakt en daardoor minder slui- en zwerfafvalgevoelig. De Cleydaellaan kan een periodieke opruimactie spijtig genoeg gebruiken.

Kom ook deze keer een handje toesteken! Je houdt zo immers mee je gemeente schoon! Wij zorgen voor vuilzakken en grijpstokken

Afspraak: om 10 u in de Zinkvalstraat (tegenover kasteel Cleydael). We werken tot ca 11.30 uur. Werkhandschoenen en stevig schoeisel of laarzen zijn aan te raden.

Info bij Ronny Verelst, 0475/58 55 70 - ronnyverelst@telenet.be

Zondag 8 december: Vogeltocht naar de natuurgebieden van de haven op Antwerpen-rechteroever

De voorbije jaren zijn we tijdens de winter al meerdere keren op stap geweest in de waardevolle natuurgebieden van het havengebied op linkeroever. Deze winter kiezen we voor een uitstap op de rechteroever.

Net zoals op linkeroever zijn ook hier de natuurgebieden van cruciaal belang voor tal van trekvogels. Zij vinden hier op hun marathonvlucht van soms duizenden kilometers een deugddoende stop- of pleisterplaats om te verpozen en hun vetreserves aan te vullen. Sommigen blijven maar even, anderen brengen er heel de winter door. Ook talloze beschermde vogelsoorten komen hier tot broeden. Het gebied geniet op Europees niveau de status van beschermd Vogelrichtlijngebied.

Vandaag gaan we een kijkje nemen met speciale aandacht voor de vele wintervogels die er vertoeven. Mogelijke soorten die we kunnen spotten zijn: roerdomp, brilduiker, nonnetje, pijlstaart en krooneend.

De gebieden die we zullen bezoeken liggen nog niet vast. Dit zal de dag zelf bepaald worden afhankelijk van wat we allemaal te zien krijgen.

Praktisch:

Afspraak om 8.30 u op de parking onder de viaduct aan 't Spant, Boomsesteenweg 335 in Wilrijk. Kostendelend vervoer aan 7 eurocent/km. Om te garanderen dat iedereen kan meerijden, is inschrijving op voorhand verplicht. Einduur om 18 u aan 't Spant.

Deelnemen voor een halve dag (voor- of namiddag) is ook mogelijk na overleg met de gids. Uiteraard moet je dan zelf voor vervoer zorgen

Meebrengen: picknick, kijker, telescoop, vogelgids, warme en regenbestendige kledij, stevig schoeisel of laarzen bij regenweer.

Gids en leiding : Marnix Lefranc

Info en verplichte inschrijving bij Marnix: 0499/23 01 91 - marnix.lefranc@telenet.be

Nonnetje - foto: Raymond De Smet

Natuurpunt Hobokense Polder nodigt uit ...

Vrijdag 29 november om 20 u

Fotolezing: Scandinavië door Jorn Van Den Bogaert

Info: Ria Thys, 03/289 73 66 - ria.thys@telenet.be

Deze fotolezing zal volledig over Scandinavië gaan. De laatste jaren reisde Jorn 4 maal naar Scandinavië, zowel in de zomer als de winter. Hierbij legde hij op de eerste reis zo'n 14.000 km af gedurende 6 weken. Hij kwam prachtige natuurgebieden tegen, maar ook de lokale fauna, gaande van **otters** en **bevers**, tot zeldzame **uilen**, **zeevogels** en **potvissen**. Ook ging hij op zoek naar de speciale **muskusos**, waarvan er in de Dovrefjell nog een mooie populatie leeft! Ook **beren** kruisten zijn weg en fotolens. In de winter deed hij twee reizen, waarbij hij tijdens de eerste reis op zoek ging naar **orka's** die in de winter naar de Lofoten komen om er te jagen op haringen. Hier kreeg hij ook het prachtige noorderlicht te zien. De tweede reis bracht hem naar Finland, waarbij de doelsoort de zeldzame **veelvraat** was, maar waar hij ook enkele zeldzame **spechten**- en uilensoorten vond.

muskusos

Tussen deze reizen in, werkte hij in Zuid-Noorwegen nog enkele weken mee aan een beverproject, waarbij hij tijdens de nacht erop uit trok om bevers te vangen en te onderzoeken. Ook een trekking in de Hardangervidda stond in deze reis op het programma. Kortom, een zeer gevarieerde voordracht met schitterende natuurfoto's gegeven door een enthousiast verteller.

iEen aanrader dus. WELKOM !!!

Praktisch: Afspraak om 20 u in Extra Time, Louisalei 24 Hoboken

Inkomprijs: **3 euro per persoon**. Einde omstreeks 22.30 u.

CONTACT

Rupelstreek

Aartselaar

Contactpersonen

Erik De Keersmaecker (voorzitter): 03/887.13.72
Carine Wils (secretaris): 03/888.30.74
Guy Buyst (penningmeester): 03/888.62.62
Ludwig Laureyssens: 015/31.99.07
Francis Mertens: 03/887.15.24
Ilse Wachters: 03/887.51.69
Rita Claes : 03/844.75.11

Kern Boom-Rumst

Ludwig Laureyssens (contact): 015/31.99.07
Marleen Senecaut, Fons Van den heuvel, Herman De Herdt,
Julien Moens, Rita Claes, Dirk Struyf, Heidi Nuyts, Fried
Happaerts

GECORO

Boom: Raf Michiels – Dirk Struyf
Rumst: Winfried Vangramberen – Rita Claes

Milieuraden

Boom: Marleen Senecaut, Dirk Struyf
Hemiksem: Diether Van der Rauwelaert, Krista Van Praet
Niel: Carine Wils , Ward Hoefman, Patrick Van Wouwe
Rumst: Rita Claes, Diane Masson, Louis Bertels, Winfried
Vangramberen , Christel Sweeck, Kris Van Bulck
Schelle: Ilse Wachters, Luc Verhaegen, Jurgen Rombaut

Website : www.natuurpuntrupelstreek.be
Email : natuur.rupel@skynet.be

Contactpersonen

Johan Herreman (voorzitter en geleide wandelingen):
03/887 27 98
Hilde Janssens (secretaris):
03/887 36 45 - hiljans@hotmail.com
Luk Smets (penningmeester, ledenadministratie en
communicatie): 03/289 73 66 - luk.smets@telenet.be
Ria Thys: 03/289 73 66 (educatie: cursussen en
uitstappen)
Ronny Verelst: 0475/58 55 70 (studie)
Gert Verschuere: 03/88710 28
(educatie: geleide wandelingen)
Jan Eulaers: 0495/52 77 31
Kurt Crauwels: 0496/34 75 24
Liljan Scheers : 03/887 18 78

Milieuraad

Luk Smets
Ronny Verelst
Gert Verschuere

Gecoro

Luk Smets

Website Aartselaar

Email: info@natuuraartselaar.be
www.natuuraartselaar.be

Bezoekerscentrum 'De Paardenstal'

Boomsestraat 221 - 2845 Niel
In oktober, november en december is de Paardenstal open telkens de
eerste zondag van de maand, van 13u tot 17u

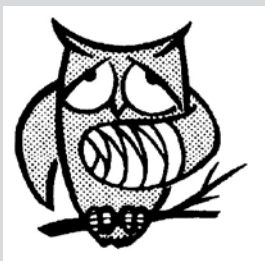

Lay-out Rupel.blad: Fried Happaerts

Rupel.flits (Natuurpunt Rupelstreek) en Natuurflits (Natuurpunt Aartselaar)

Via onze elektronische Nieuwsbrief brengen we berichten, die via ons tijdschrift niet tijdig kunnen meegedeeld worden. Wil je deze elektronische nieuwsbrief ook ontvangen? Stuur dan een mail naar Luk Smets (luk.smets@telenet.be), met vermelding van naam en "ja, Rupel.flits" of "ja, Natuurflits Aartselaar"

Opvang gekwetste wilde vogels

Vogels vallen gemakkelijk als verkeersslachtoffers of ze vliegen tegen ramen aan. Wanneer u een gekwetste of zieke vogel wilt oppakken, gooit u er best vooraf een doek of jas over. Het donker kalmeert de vogel. Kleine vogels neemt u voorzichtig vast. Grotere vogels en vooral roofvogels steeds met handschoenen oppakken. Blijf steeds buiten het bereik van de snavel en pas ook op voor de klauwen van roofvogels. Licht gewonde of gekwetste vogels laat u het best tot rust komen op een donkere plaats (vb. In een kartonnen doos). Bij ernstige kwetsuren of ziekte neemt u contact met het vogelasiel in Malderen.

Vogelopvangcentrum Malderen, Boeckheide 51 - 1840 Malderen.
Tel: 052/33.64.10

OPLEIDING RIVIERKENNER

Gefascineerd door Nete, Dijle, Zenne of Rupel? Verdiep tijdens 4 lezingen en 4 excursies je kennis over rivieren en hun invloed op landschap, natuur en samenleving. Experts uit verschillende sectoren staan stil bij biodiversiteit en cultuurhistorie, bij verleden, heden en toekomst.

GETIJDENNATUUR
SIGMAPLAN BOOTTOCHT
RIVIERENERFGOED
WATER IN DE STAD
VERDRONKEN LAND
VAN SAEFTINGHE

7 JAN -

29 MAART 2014

4x dinsdagavond, 4x zaterdag

Inschrijven?

Vanaf 5/11/2013 via het inschrijvingsformulier op:

www.rlr.be/rivierkenner.php

Deelname €50. Max. 50 deelnemers.
Programma en details op de website.

Natuur.kalender 2014

Dit jaar is de kalender is een onderdeel van een grotere samenwerking tussen Natuurpunt, fotograaf Wouter Pattyn en uitgeverij Lannoo. Samen brengen we in 2014 een boek uit met als titel: "Natuur vanuit de hemel" met unieke luchtfoto's van Vlaamse natuurgebieden. In de kalender krijg je alvast een voorproefje van dit unieke boek aan de hand van enkele foto's. Bovendien zit in de kalender een kortingbon van 5 euro voor aankoop van het boek.

Uitzicht: 13 recto-verso bladen (cover en 12 maanden). Op de rectozijde wordt telkens een foto afgedrukt, de versozijde bestaat uit de kalendergegevens. De bladen zijn aan elkaar gehecht met een ringsysteem. Het gesloten formaat is 24,5 cm x 24,50 cm, het open formaat is 24,5 cm x 49 cm. Voor 10 euro heb je een jaar lang elke maand een nieuwe mooie foto aan je muur.

Te bestellen bij:

- Natuurpunt Aartselaar: door storting op rekening 979-9767548-41. Gratis levering, voor zover je woonachtig bent in Aartselaar
- Natuurpunt Rupelstreek: door storting op rekening rekening 001-3598649-25. Gratis levering, voor zover je woonachtig bent in de Rupelstreek.

Op www.natuurartselaar.be/tekoop kan je er al eens in bladeren.

België – Belgique
P.B.
2620 Hemiksem 1
8/5071
Erkenningsnummer P005676

Natuurkalender Rupelstreek

Za 5 oktober: Vogels kijken op Schouwen-Duiveland
8u parking kerk H.Hart (A12), Antwerpsestraat Boom

Do 24 oktober: Braakballenpluizers gezocht !?
18u30 De Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat.

Do 7 november: Fietsen langs Nete, Dijle en Zenne...
9u45 Netedijk Rumst, ter hoogte van de fietsbrug

Za 16 november: Dag v/d Natuur-knotwilgen knotten
9u tot 14u begin Maaierenlei, Schelle

Wo 20 november: Otters en bevers op het spoor
13u45 pleintje Sashuis, Klein-Willebroek

Zaterdag 30 november: Behaag...Natuurlijk!
zie kalender

Za 7 december: Braakballen pluizen
13u45 de Paardenstal, Boomsestraat 221, Niel-Hellegat

Za 14 december: Wintervogels kijken in Walenhoek
13u30 De Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat.

Za 4 januari: Vogels kijken op het Noordelijk eiland
13u20 parking Tolhuis, einde Tolhuisstraat Schelle

Za 25 januari: Ledenavond Natuurpunt Rupelstreek

Lidmaatschap Natuurpunt

Om het hele jaar lid te zijn, stort u 24 euro op bankrekening
230-0044233-21 van Natuurpunt
Dan bent u lid tot eind 2014

Leden van andere Natuurpuntafdelingen die het Rupel.
blad wensen te ontvangen, storten 7 euro/jaar op rekening
001-3598649-25 van Natuurpunt Rupelstreek

Giften kunnen gedaan worden op rekening
293-0212075-88 van Natuurpunt met vermelding 3796
Rupelstreek of 3718 Aartselaar. Deze zijn vanaf 40 euro
fiscaal aftrekbaar

Natuurkalender Aartselaar

Wo 16 oktober: Het rustige leven van de slak!
14 u Sportcentrum Aartselaar, Kleistraat 204

Za19 oktober: Jong en oud naar het Solhofpark!
15u Familiefilm: Een weekje weg
19u30 Avond: Flirten in het Groen

Za 26 oktober: Natuurgebieden Noord-Limburg
8u parking Cultureel Centrum, della Faillelaan Aartselaar

Zo 17 november: Herfstwandeling Cleydaelhof
10u Parking Zinkvalstraat (tegenover kasteel Cleydael)

Za 30 november: Behaag Natuurlijk 2013
9u Gemeentemagazijn, L.Gilliotlaan 6 Aartselaar

Za 7 december "Adopteer een berm": Zinkvalstraat en Cleydaellaan
10u Parking Zinkvalstraat (tegenover kasteel Cleydael)

Zo 8 december: Vogeltocht naar de natuurgebieden van de haven op Antwerpen-rechteroever
8u30 parking onder viaduct aan 't Spant, Boomsesteenweg 335 in Wilrijk.

**Rupel.blad is het driemaandelijks
regionaal informatieblad van
Natuurpunt Rupelstreek en Natuurpunt Aartselaar**
22° jaargang n°4 : oktober, november, december2013

Afgiftekantoor : 2620 Hemiksem 1
Verantwoordelijke uitgever : Erik De Keersmaecker
Peter Benoitplein 18
2627 Schelle